

MOLDAC

CENTRUL NAȚIONAL DE
ACREDITARE
DIN REPUBLICA MOLDOVA

Prezentare Generală

MOLDAC are statutul de Instituție Publică și este desemnat în calitate de Organism național Unic de Acreditare.

Procesul de Acreditare

MOLDAC determină competența organismelor de evaluare a conformității, care, de asemenea, atestă concordanța proceselor, produselor și serviciilor plasate pe piață.

Centrul Național de Acreditare

În calitate de semnatar al Acordului de Recunoaștere Bilateral cu EA, a acordului de recunoaștere Reciprocă cu ILAC și a Memorandumului de Înțelegere cu IAF - prezintă interesele Republicii Moldova atât la nivel regional, cât și Internațional.

Această publicație a fost produsă cu sprijinul Uniunii Europene. Conținutul acestei publicații este responsabilitatea Centrului Național de Acreditare MOLDAC și nu reflectă în mod necesar poziția oficială a Uniunii Europene.

Această publicație a fost produsă cu sprijinul financiar al proiectului finanțat de Uniunea Europeană "Suportul Infrastructurii Calității în contextul DCFTA în Republica Moldova"

This publication was produced with the financial support of the European Union. Its contents are the sole responsibility of MOLDAC and do not necessarily reflect the views of the European Union.

This publication was produced with the financial support of the European Union project "Support to Quality Infrastructure Framework within a DCFTA context in the Republic of Moldova"

CUPRINS

Interviu cu Eugenia Spoială, director MOLDAC	4
MOLDAC - Centrul Național de Acreditare	6
Acreditarea pe înțelesul tuturor	11
Consiliul de Acreditare	12
Comitetele Tehnice	13
Colaborarea la nivel național	14
Colaborări Internaționale	15
Recunoașterea la nivel regional și internațional	16
Procesul de acreditare	18
Acreditarea Organismelor de Evaluare a Conformității (OEC)	20

Interviu cu Eugenia Spoială, director MOLDAC

Interview with Eugenia Spoiala, MOLDAC director

MOLDAC - oferă garanția controlului calității

MOLDAC - offers the guarantee of quality control

A vorbi astăzi despre o femeie puternică nu este un truism.

Un clișeu este să nu îi acorzi încrederea necesară că poate reuși în orice domeniu își dorește să activeze, și mai ales să se impună într-un mod admirabil.

Ecazul doamnei Eugenia Spoială, un profesionist care și-a dezvoltat de-a lungul timpului, capacități și abilități fenomenale de lider.

Doamna EUGENIA SPOIALĂ, întâi de toate, cum e să fii atâția ani, Director al CENTRULUI NAȚIONAL de ACREDITARE din REPUBLICA MOLDOVA ?

Nu e deloc simplu, dar când depui suflet și dedicație în ceea ce faci îți reușește totul. Mă bucur că fac ceea ce îmi place, fapt care îmi creează mereu energie, forțe noi și îmi inspiră optimism, posibilitatea de a face planuri de viitor și să am visuri îndrăznețe. Da, am întrunit diferite, mai bine zis o mulțime de greutăți în toți acești ani, având în vedere avansarea tehnologiilor, îmbunătățirea continuă a documentelor aferente domeniului nostru și, nu în ultimul rând, situația economică și politică prin care a trecut Republica Moldova.

Talking about a strong woman today is not a truism.

A cliché is not to give her the necessary confidence that she can succeed in any field she wants to activate, and especially to impose herself in an admirable way.

This is the case of Mrs. Eugenia Spoiala, a professional who has developed, over time, phenomenal capabilities and abilities as a leader.

Mrs. EUGENIA SPOIALĂ, first of all, what is it like to be for so many years, Director of the NATIONAL ACCREDITATION CENTER of the REPUBLIC OF MOLDOVA?

It's not simple at all, but when you put your soul and dedication into what you do, everything succeeds. I am glad that I do what I love, which always creates energy, new strengths and inspires me with optimism, the possibility of making future plans and having bold dreams. Yes, we have met different, better said, many difficulties in all these years, considering the performance of technologies, the ongoing improvement of documents related to our field and, last but not least, the economic and political situation that the Republic of Moldova has gone through.

De cât de multă responsabilitate, efort și sacrificiu personal e nevoie ca aici lucrurile să funcționeze impecabil?

Foarte mult, nici nu se discută, e nevoie de devotament, foarte multă muncă, în special în echipă, insistență, încredere în drumul ales și în colegii de breaslă, susținere reciprocă între membrii MOLDAC și din partea autorităților. Am luptat mult ca să formez o astfel de echipă, ca să ajungem acolo, unde suntem azi. Am petrecut zile și nopți la oficiu, uneori și în zilele de odihnă și de sărbătoare, ca să creăm ceea ce avem astăzi – un sistem echivalent celui european, apreciat de comunitatea europeană pentru acreditare cu cea mai înaltă apreciere – ZERO neconformități la activitatea și competența MOLDAC.

MOLDAC celebrează 15 ani de activitate - e mult, e puțin pentru un spațiu național ca al nostru, care tinde spre cel comunitar?

Având în vedere că economia națională independentă nu are încă o istorie de lungă durată, consider că pentru cei 15 ani de activitate, rezultatele pot fi apreciate ca fiind considerabile pentru economia țării. Nivelul atins în toți acești ani - implementarea cadrului legislativ, a standardelor europene și internaționale în scop de acreditare și de evaluare a conformității - a dus la aceea că rezultatele încercărilor (inclusiv a analizelor medicale), etalonărilor, inspecțiilor și certificărilor efectuate de organisme acreditate de MOLDAC, sunt recunoscute pe piața europeană și internațională.

Eforturile pe care le-am făcut pentru a obține succesul dat au fost susținute de Uniunea Europeană prin diferite proiecte de asistență tehnică, pentru care suntem foarte recunoscători.

Care este viitorul apropiat al MOLDAC? Ce vă mai doriți pentru prosperarea MOLDAC?

Tot ce a fost mai important pentru activitatea de acreditare – a fost obținut. Pentru MOLDAC obiectivul strategic major rămâne stabilitatea rezultatelor obținute, sau mai degrabă menținerea nivelului atins. MOLDAC nu se limitează la succesul obținut, ci tinde să-și extindă domeniul sau de competență pentru alte scheme de acreditare, cum ar fi certificarea personalului, validarea și verificarea emisiilor gazelor cu efect de seră, organizatorii testelor de competență, pentru alte scheme de evaluare a conformității din seria standardelor ISO familia 14000, 50000, 27000.

Pentru prosperare îmi mai doresc o scădere a migrației populației și o revigorare economică în țară, dar nu în ultimul rând, stabilitatea echipei mele, deoarece formarea unei persoane la nivel european și internațional, necesită o contribuție fenomenală și un timp îndelungat. Sper ca acest fapt va fi auzit și susținut, pentru ca MOLDAC să fie în continuare apreciat la același nivel cum este astăzi.

How much responsibility, effort and personal sacrifice does it take to make things work flawlessly here?

Very much, indeed, it requires devotion, a lot of work, especially team-work, insistence, confidence in the chosen path and the colleagues, mutual support between the members of MOLDAC and from the authorities. I have struggled a lot to form such a team, to get where we are today. We spent days and nights in the office, sometimes even during the weekends and holidays, to create what we have today - a system equivalent to the European one, appreciated by the European community for degree with the highest appreciation - ZERO non-conformities to the activity and competence of MOLDAC.

MOLDAC celebrates 15 years of activity - is it much, is little for a national space like ours, which tends towards the community?

Given that our independent national economy does not have a long history yet, I consider that for the 15 years, our results have been considerable for the country's economy. The level we have reached in these years - the implementation of the legislative framework, of European and international standards for accreditation and conformity assessment - means that the results of tests (including medical analyses), calibrations, the inspections and certifications carried out by the bodies accredited by MOLDAC, are recognised on the European and international market.

The efforts we made to achieve the success were supported by the European Union through technical assistance projects, for which we are very grateful.

What is the near future of MOLDAC? What do you want for the prosperity of MOLDAC?

We achieved everything important and necessary for accreditation. For MOLDAC, the main strategic objective remains the consistency of the obtained results. MOLDAC will not stand still - we intend to expand our scope of competence for other accreditation schemes, such as personnel certification, validation and verification of greenhouse gas emissions, proficiency testing providers, for other conformity assessment schemes according to standards of ISO series 14000, 50000, 27000.

For the prosperity of MOLDAC, I want a decrease in population migration and an economic revival in the country, but not least, the stability of my team, because the formation of a person at European and international level, requires a phenomenal contribution for a long time. I hope that this fact will be heard and supported, so that MOLDAC will continue to be appreciated at the same level as it is today.

Activitatea de acreditare în Republica Moldova a început în 1992 conform Hotărârii Guvernului (HG) nr. 414 din 13.07.1992 privind certificarea obligatorie a produselor și laboratoarelor de încercări. Această activitate a fost realizată de Direcția de certificare, coordonare și analiză din cadrul Departamentului de Standardizare, Metrologie și Supraveghere. Primele acreditări au fost acordate organismelor de certificare a produselor și laboratoarelor de încercări în conformitate cu cerințele naționale.

Accreditation activity in the Republic of Moldova started in 1992 according to the Government Decision (GD) no. 414 of 13.07.1992 regarding the mandatory certification of products and testing laboratories. This activity was carried out by the Direction of certification, coordination and analysis within the Department of Standardisation, Metrology and Surveillance. The first accreditations were granted to certification bodies for products and testing laboratories according to national requirements.

Întreprinderea de stat „Centrul de acreditare în domeniul evaluării conformității produselor” (CAECP) a fost desemnată ca organism de acreditare unic. Statutul CAECP a fost aprobat prin Decizia nr.38 din 28.06.2004 a Ministerului Economiei și Comerțului.

The State Enterprise “Accreditation Centre in the field of product conformity assessment” (CAECP) has been designated as the sole accreditation body. The Statute of the CAECP was approved by Decision no.38 of 28.06.2004 of the Ministry of Economy and Commerce.

La 01.12.2011 a fost publicată o nouă Lege nr.235 privind activitățile de acreditare și evaluarea conformității, înlocuind Legea nr.186-XV/ 24.04.2003. Legea nr. 235/2011 transpune cerințele Regulamentului (CE) nr. 765/2008 și desemnează ca organism unic de acreditare Centrul Național de Acreditare, prescurtat MOLDAC.

On 01.12.2011, was published a new Law no.235 on accreditation and conformity assessment activities, replacing Law no.186-XV / 24.04.2003. Law no. 235/2011 transposes the requirements of Regulation (EC) no. 765/2008 and designates as the only accreditation body the National Accreditation Centre, abbreviated to MOLDAC.

1992

2001

2003

2004

2005

2011

2013

La 6 martie 2001, Departamentul de Standardizare, Metrologie și Supraveghere din Republica Moldova a devenit membru afiliat al ILAC.

On March 6, 2001, the Department of Standardisation, Metrology and Surveillance of the Republic of Moldova became an affiliated member of the ILAC.

Organismul național de acreditare a fost creat ca o structură separată independentă și imparțială prin Legea nr.186-XV din 24.04.2003 privind evaluarea conformității produselor și prin Hotărârea Guvernului nr. 1646 din 31.12.2003 privind instituirea sistemului de acreditare în domeniul evaluării conformității produselor.

The national accreditation body was created as a separate independent and impartial structure by Law no.186-XV of 24.04.2003 regarding the evaluation of the conformity of the products and by the Government Decision no. 1646 from 31.12.2003 regarding the establishment of the accreditation system in the field of conformity assessment of products.

În mai 2005, CAECP a semnat Contractul de colaborare cu Cooperarea Europeană pentru acreditare (EA), iar în noiembrie 2011 - Contractul de membru asociat.

In May 2005, CAECP signed the Collaboration Agreement with the European Cooperation for Accreditation (EA), and in November 2011 - the Contract of Associate Member.

Prin Hotărârea Guvernului nr.77 din 25.01.2013, întreprinderea de stat „Centrul de acreditare în domeniul evaluării conformității produselor” (CAECP) a fost reorganizată într-o instituție publică, sub monitorizarea Ministerului Economiei. Prin aceeași HG, a fost aprobat Regulamentul privind organizarea și funcționarea Centrului Național de Acreditare (MOLDAC).

By the Government Decision no.77 of 25.01.2013, the state enterprise “Accreditation Centre in the field of product conformity assessment” (CAECP) was reorganised into a public institution, under the supervision of the Ministry of Economy. By the same GD, the Regulation on the organisation and functioning of the National Accreditation Centre (MOLDAC) was approved.

Primul organism de certificare produse
acreditat în Republica Moldova a fost
Organismul de Certificare
„Inspecție-Certificare-Calitate”,
acreditat la **30.05.1994**

Primul laborator acreditat
în Republica Moldova a fost
Laboratorul Chimia Apei „ILAS”
din cadrul I.P Institutul de Chimie
al Academiei de Științe a Moldovei,
acreditat la **11.07.1994**

The first accredited laboratory in
Republic of Moldova was
the Laboratory of Water Chemistry “ILAS”,
within the Institute of Chemistry
of the Science Academy of Republic of Moldova,
being accredited at 11.07.1994

The first accredited Product's certification body in
Republic of Moldova was Certification Body
“Inspection-Certification-Quality”,
being accredited at 30.05.1994

Misiunea MOLDAC

Libera circulație a produselor și serviciilor prin acreditarea laboratoarelor de încercări/etalonări, a organismelor de certificare și a organismelor de inspecție.

Free movement of products and services through accreditation of testing/calibration laboratories, certification and inspection bodies.

Viziunea MOLDAC

Să fie o referință în lume pentru acreditare, care să permită o piață deschisă și globală pentru o afacere competitivă și să confirme reasigurarea consumatorilor într-o societate durabilă.

To be a benchmark in the world for accreditation, allowing an open and global market for a competitive business and ensuring consumer reinsurance in a sustainable society.

Obiective MOLDAC

Recunoașterea în spațiul economic european și internațional a rezultatelor încercărilor, etalonărilor, certificărilor și inspecțiilor efectuate de organismele acreditate de către MOLDAC prin semnarea Acordurilor de Recunoaștere Bilaterală cu EA, ILAC, și IAF.

Recognition in the European and international economic area of testing, calibration, certification and inspection results, carried out by the bodies accredited by MOLDAC by the signing of the Bilateral Recognition Agreements with EA, ILAC, and IAF.

Suntem responsabili prin:

- Implicarea și luarea în considerare a propunerilor autorităților de reglementare, industriei și altor părți interesate
- Loialitate și devotament față de activitate pentru interes public
- Activitatea proactivă
- Menținerea integrității noastre

We are responsible through:

- Involving and considering the proposals of the regulatory authorities, industry and other stakeholders
- Loyalty and devotion to the activity for the public interest
- Proactive activity
- Maintaining our integrity

Noi oferim încredere prin:

- Stabilirea unor rezultate consistente
- Practicarea valorilor promovate
- Activitate deschisă, imparțială și independentă
- Acțiuni nediscriminatorii
- Oferirea soluțiilor imparțiale

We offer confidence by:

- Establishing consistent results
- Open, impartial and independent activity
- Non-discriminatory actions
- Reaching impartial solutions

Suntem armonizați prin:

- Transparența în reguli și acțiuni
- Coordonarea cuvântului și faptei
- Accesibilitatea atât pe plan intern și extern
- Crearea și promovarea unei înțelegeri comune a promisiunilor ONA către piață și societate

We are harmonised through:

- Transparency in rules and actions
- Coordinating the word and the fact
- Accessibility both internally, as well as externally
- Creating and promoting a common understanding of NAB's promises to the market and society

Suntem competenți prin:

- Eficiență și profesionalism
- Utilizare a resurselor proprii
- Dezvoltare a abilităților de lider
- Susținerea inovării și dezvoltări
- Îmbunătățirea continuă

We are competent by:

- Efficiency and professionalism
- In-house expertise
- Developing leadership skills
- Supporting development and innovation
- Continuous improvement

Rolul MOLDAC poate fi definit la nivel general prin trei dimensiuni:
The MOLDAC role can be defined at a general level through three dimensions:

ROL STRATEGIC

Pe termen mediu și lung
- dezvoltarea acreditării
în vederea facilitării pieței
serviciilor de evaluare a
conformității în strânsă
cooperare cu autoritățile de
reglementare, cu fondatorii și
cu alte părți interesate.

Medium and long term role
- developing accreditation
to facilitate the market for
conformity assessment
services in close cooperation
with regulatory authorities,
founders and other
stakeholders.

ROL OPERAȚIONAL

În cooperarea cu autoritățile
de reglementare, fondatorii
și alte părți interesate în
gestionarea acreditării
în sectoare sau domenii
specifice, pentru a se asigura
că părțile au o înțelegere și o
abordare comună a criteriilor
de acreditare și că obțin
atestările de conformitate.

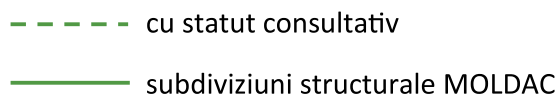
In cooperation with regulatory
authorities, founders and
other stakeholders in the
management of accreditation
in specific sectors or areas, to
ensure that the parties have a
common understanding and
approach for accreditation
criteria, and that they obtain
attestation of conformity.

ROL DE SUSȚINERE

Pentru unitățile acreditate și
a potențialilor solicitanți de
acreditare în toate etapele
de acreditare și evaluare a
conformității.

For accredited units and
potential accreditation
applicants at all stages
related to accreditation
and conformity assessment.

Organization chart MOLDAC

Accreditarea pe înțelesul tuturor

Accreditation for everyone

Accreditarea e demonstrarea competenței

Accreditation is the demonstration of competence

Ce este ACREDITAREA?

Vorbind în termeni legislativi, acreditarea este atestarea de către organismul național de acreditare a faptului că un organism de evaluare a conformității îndeplinește cerințele stabilite prin standardele de referință și, după caz, orice alte cerințe suplimentare.

Acreditarea presupune confirmarea faptului, că un organism de evaluare a conformității (adică organismele de certificare, laboratoarele), corespund cerințelor stabilite de standardele internaționale și legislația națională.

Acreditarea este un mijloc excelent de furnizare a încrederii pentru autorități, economia țării și societății în general. Toate părțile interesate beneficiază de pe urma acreditării.

Dacă o entitate este acreditată – deja înseamnă că oferă mai multă încredere pe piață comparativ cu o entitate neacreditată, iar consumatorul este sigur de produsul/serviciul prestat. Cei care au putut să-și mențină acreditarea de-a lungul anilor au un privilegiu pe piață, pentru că numele a fost însoțit de statutul "ACREDITAT" în decursul unei perioade mai îndelungate.

What is ACCREDITATION?

Speaking in legislative terms, accreditation is an attestation by the national accreditation body that a conformity assessment body meets the requirements established through the reference standards and, as it might be the case, any additional requirements.

Accreditation requires confirmation that a conformity assessment body (namely certification bodies, laboratories), meets the requirements set by international standards, and national law.

Accreditation is an excellent method of providing confidence for authorities, the economy of the country and society in general. All stakeholders benefit from accreditation.

If an entity is accredited - it already means that it offers more confidence in the market compared to an uncredited entity, and the consumer is confident of the provided product/service. Those who have been able to maintain their accreditation over the years have a privilege on the market, because the name was accompanied by the status "ACCREDITED" over a longer period.

Consiliul de Acreditare

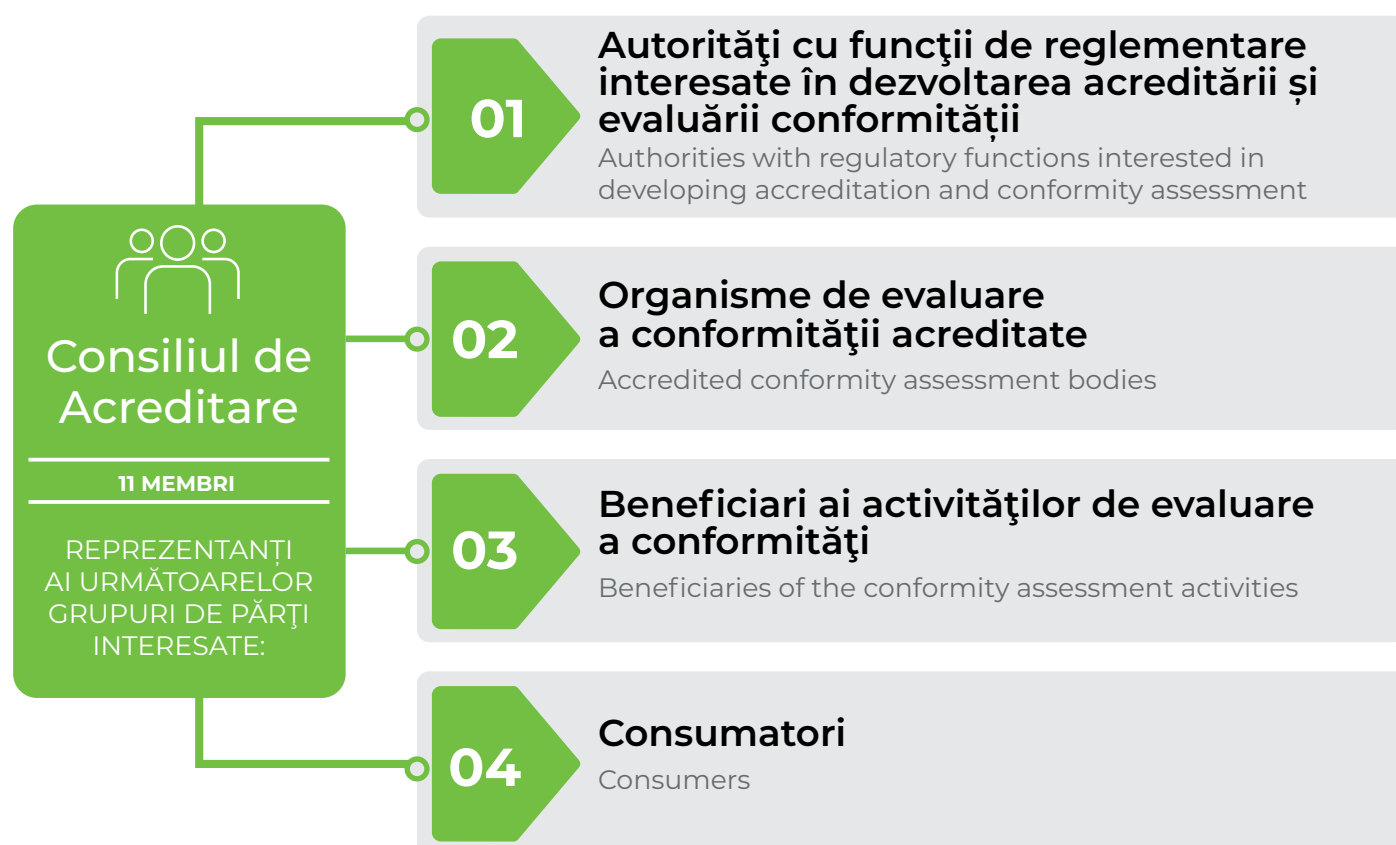
Accreditation Council

Conform Legii 235/2011, Consiliul de Acreditare, activează în baza Regulamentului de organizare și funcționare, cod Reg-05, structură cu caracter permanent și independent, format în cadrul Centrului Național de Acreditare MOLDAC. Totodată, Consiliul, ca organ consultativ, are rolul de a proteja, ca parte terță, imparțialitatea MOLDAC, examinează și înaintează propuneri referitoare la politicile și regulile de acreditare.

Consiliul de Acreditare este format din 11 membri, care asigură participarea eficientă și echilibrată a tuturor părților direct sau indirect interesate în activitatea de acreditare.

According to the Law no.235/2011, the Accreditation Council operates on the basis of the MOLDAC regulation of organisation and functioning of the Council. It is a Structure with permanent and independent nature, formed within MOLDAC. In the same time, the council, as a consultative body, has the role of protecting, as a third party, the impartiality of MOLDAC, examining and submitting proposals regarding accreditation policies and rules.

The Accreditation Council consists of 11 members, which ensure the efficient and balanced participation of all the parties directly or indirectly interested in the accreditation activity.

Deciziile Consiliului de Acreditare poartă caracter de recomandare. La luarea acestora, în Consiliul de Acreditare părțile interesate sînt reprezentate în măsură egală, prin vot echitabil. Asigurarea logistică a ședințelor Consiliului de Acreditare revine MOLDAC.

Activitatea Consiliului de Acreditare se desfășoară sub formă de ședințe, care au loc semestrial sau ori de câte ori este necesar. Ședințele se convoacă de către MOLDAC, precum și la solicitarea a cel puțin 3 membri ai Consiliului de Acreditare, cu argumentarea necesității convocării.

The decisions of the Accreditation Council are in the form of recommendations. While taking them, all interested parties are represented equally within the Council, by a fair vote. MOLDAC is responsible for the logistics of the meetings of the Accreditation Council.

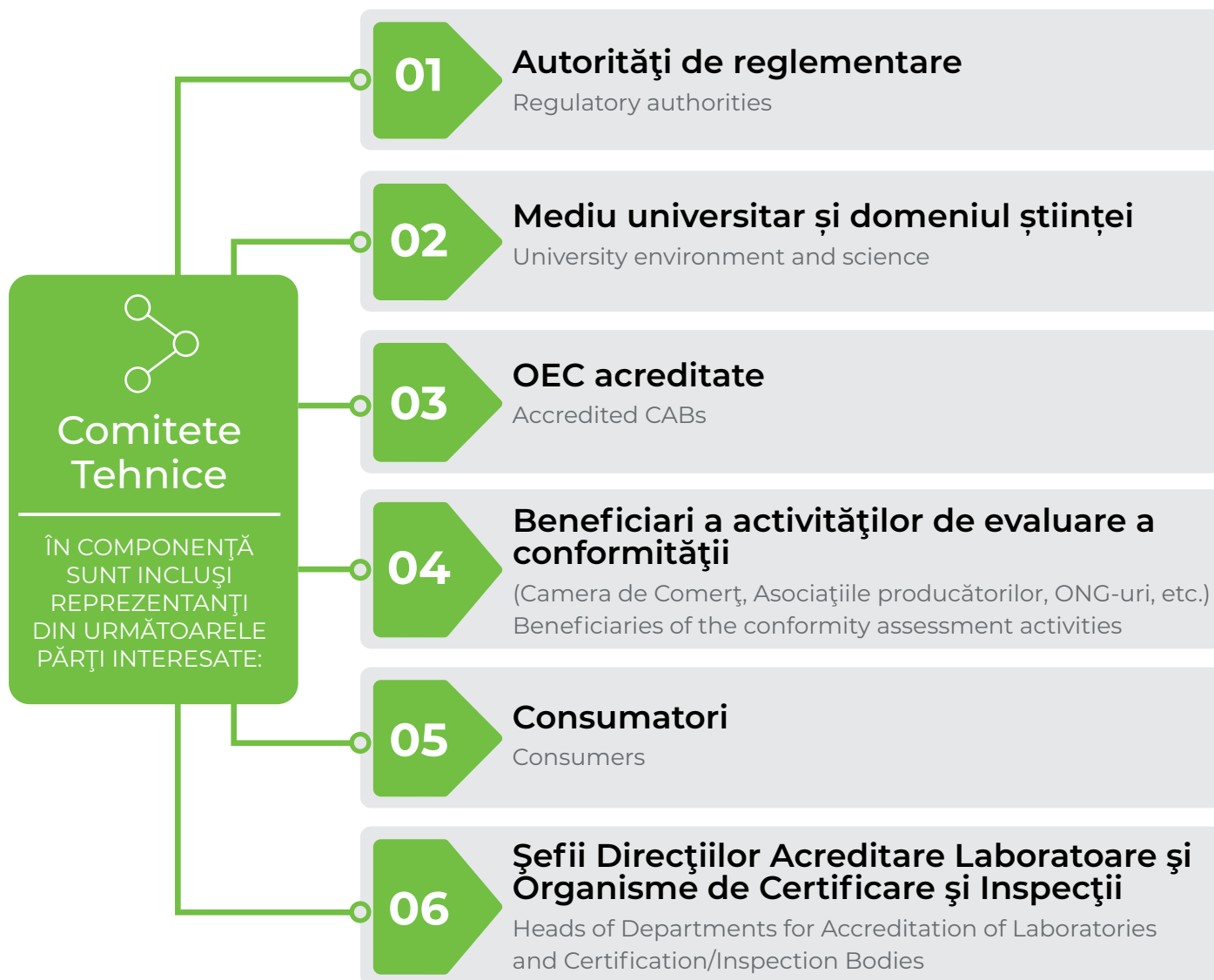
The Accreditation Council holds meetings twice a year or whenever necessary. The meetings are convened by the MOLDAC, as well as upon the request at the least 3 members of the Accreditation Council, arguing the need to convene.

Comitetele Tehnice

Technical Committees

MOLDAC are asigurat accesul la expertiza tehnică necesară legată direct de activitatea de acreditare prin intermediul Comitetelor Tehnice.

MOLDAC has ensured access to the necessary technical expertise related directly to the accreditation activity through the Technical Committees.

În cadrul MOLDAC au fost create următoarele Comitete Tehnice:
The following Technical Committees were created within MOLDAC:

Comitetul Laboratoare Laboratories Committee

pentru aspectele tehnice legate de laboratoare de încercări, etalonări, medicale, verificări metrologice și încercări nedistructive.

for technical issues related to laboratories performing testing, calibration, medical examinations, metrological verifications and non-destructive testing.

Comitetul Certificare și Inspecție Certification and Inspection Committee

pentru aspectele tehnice legate de certificare (sisteme de management, produse, persoane, etc) și inspecție.

for technical issues related to bodies performing certifications (of products, management systems, persons, etc.) and inspections.

Colaborarea la nivel național

Collaboration at national level

În temeiul prevederilor p.22 din Regulamentul privind organizarea și funcționarea Instituției Publice „Centrul Național de Acreditare din Republica Moldova” (MOLDAC), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.77 din 25.01.2013, MOLDAC colaborează cu ministere, alte autorități administrativ centrale, cu autoritățile administrației publice locale, cu alte organizații și instituții publice, urmărind obiectivul implementării politicii de stat în domeniul acreditării și evaluării conformității.

Având în vedere că acreditarea este un instrument utilizat de autoritățile de reglementare pentru a evalua competența organismelor de evaluare a conformității pentru domenii specifice, reglementate de legislația națională, MOLDAC desfășoară o activitate practică de colaborare cu ministerele, care sunt autorități de reglementare pentru anumite domenii.

În opinia MOLDAC, astfel de colaborări servesc drept suport în consolidarea eforturilor comune pentru creșterea competitivității produselor, contribuie la transpunerea eficientă în practică a prevederilor legislației naționale aplicabile domeniului de acreditare și de supraveghere a pieței în ceea ce privește comercializarea produselor, precum și a prevederilor ce țin de evaluarea conformității și plasarea produselor pe piață.

Pursuant to the provisions of p.22 of the Regulation on the organisation and functioning of the Public Institution “National Accreditation Center of the Republic of Moldova” (MOLDAC), approved by the Government Decision no.77 of 25.01.2013, MOLDAC collaborates with ministries, other central administrative authorities, with the authorities of the local public administration, with other organizations and public institutions, pursuing the objective of implementing the state policy in the field of accreditation and conformity assessment.

Given that accreditation is a tool used by regulatory authorities to assess the competence of conformity assessment bodies for specific areas, regulated by national law, MOLDAC carries out a practical activity in collaboration with ministries, which are regulatory authorities for certain areas.

According to MOLDAC, such collaborations serve to support the joint efforts to increase the competitiveness of the products, contributes to the effective transposition of the provisions of the national legislation applicable to the field of accreditation and market surveillance regarding the commercialisation of the products, as well as the provisions regarding the conformity assessment and placement of products on the market.

MOLDAC este beneficiarul următoarelor proiecte internaționale: MOLDAC is a beneficiary of the following international projects:

Suportul Infrastructurii Calității în contextul DCFTA în Republica Moldova (Proiectul QI)

Proiect finanțat de Uniunea Europeană. Lansarea proiectului a avut loc în trimestrul IV al anului 2017, cu o durată de 3 ani.

Obiectivul major a acestui proiect pentru MOLDAC este menținerea statutului de semnatar EA BLA.

Support to Quality Infrastructure Framework within a DCFTA context in the Republic of Moldova (QI Project)

Project funded by the European Union. The project was launched in the fourth quarter of 2017, and will last for 3 years.

A key objective of this project for MOLDAC is to maintain the status of EA BLA signatory.

Promovarea cooperării regionale a țărilor Parteneriatului Estic în domeniul infrastructurii calității (PTB)

Proiect finanțat de Uniunea Europeană prin intermediul Ministerului Economiei a Germaniei. Durata proiectului este preconizată pentru 3 ani, țările beneficiare ale proiectului sunt Moldova, Belarus, Georgia, Azerbaidjan, Ucraina și Armenia.

Promoting the regional cooperation of the Eastern Partnership countries in the field of quality infrastructure (PTB)

Project financed by the European Union through the Ministry of Economy of Germany. The project is expected to last for 3 years, the beneficiary countries of the project are Moldova, Belarus, Georgia, Azerbaijan, Ukraine and Armenia.

Colaborări Internaționale

International Collaborations

În calitate de Membru Asociat al Cooperării Europene pentru Acreditare (EA), precum și în calitate de Semnatar al Acordurilor de Recunoaștere Reciprocă cu Organizațiile internaționale pentru acreditare, și anume Cooperarea Internațională pentru Acreditarea Laboratoarelor (ILAC) și Forumul Internațional pentru Acreditare (IAF), reprezentanții MOLDAC participă constant la activitățile acestor organizații (ședințe ale Comitetelor, Consiliilor de specialitate, Adunările Generale). Beneficiul participării la ședințele respective, este implicarea directă a MOLDAC în analiza și revizuirea documentelor internaționale aplicabile, preluarea bunelor practici și a experienței altor colegi în soluționarea problemelor sau a situațiilor atipice.

De asemenea, MOLDAC participă în calitate de Membru la ședințele Consiliului Eurasiatic Interstatal pentru standardizare, metrologie și certificare (EASC), și ale Asociației Interregionale pentru Standardizare (IRSA).

As an Associate Member of the European Accreditation Cooperation (EA), as well as as a Signatory of the Mutual Recognition Agreements with the international accreditation organizations, namely the International Laboratory Accreditation Cooperation (ILAC) and the International Accreditation Forum (IAF), MOLDAC representatives participate constantly in the activities of these organisations (meetings of the Committees, specialised Councils, General Assemblies). The benefit of attending these meetings is the direct involvement of MOLDAC in the analysis and revision of the applicable international documents, the good practices and the experience of other colleagues in solving atypical problems or situations.

MOLDAC also participates as a Member in the meetings of the Eurasian Interstate Council for Standardisation, Metrology and Certification (EASC), and of the Interregional Association for Standardisation (IRSA).

La 05.10.2017, MOLDAC devine semnatar al Acordului de Recunoaștere Bilaterală cu Cooperarea Europeană pentru Acreditare EA (EA BLA).

On 05.10.2017, MOLDAC becomes a signatory of the Bilateral Recognition Agreement with the European Cooperation for Accreditation (EA BLA).

La 11.10.2017, MOLDAC devine semnatar al Memorandumului de Recunoaștere Reciprocă cu Cooperarea Internațională pentru Acreditarea Laboratoarelor ILAC (ILAC-MRA).

On 11.10.2017, MOLDAC becomes a signatory of the Memorandum of Mutual Recognition with the International Laboratory Accreditation Cooperation (ILAC-MRA).

La 31.01.2019, MOLDAC devine semnatar al Acordului de Recunoaștere Multilaterală cu Forumul Internațional pentru Acreditare IAF (IAF MLA).

On 31.01.2019, MOLDAC becomes a signatory of the Multilateral Recognition Arrangement with the International Accreditation Forum (IAF MLA).

Recunoașterea la nivel regional și internațional

Recognition at regional and international level

Evaluarea paritară EA

Pe parcursul ultimilor ani MOLDAC a fost evaluat la nivel de omologi, în scopul determinării corespunderii ONA MOLDAC criteriilor și cerințelor pentru organisme de acreditare, stabilite în standardul de referință ISO/IEC 17011, Regulamentul (CE) 765/2008, și în documentele organizațiilor europene și internaționale de acreditare (EA/ ILAC/ IAF).

În vederea determinării gradului de pregătire MOLDAC pentru acest eveniment marcant, au avut loc următoarele procese:

- În perioada 26-27 ianuarie 2015 a avut loc preevaluarea paritară a Organismului Național de Acreditare MOLDAC. Evaluarea a fost efectuată de către echipa de evaluare a Cooperării Europene de Acreditare;

- În perioada 11-15 aprilie 2016 a avut loc o evaluare simulată în cadrul proiectului Twinning Light – „Suport pentru Centrul Național de Acreditare MOLDAC”, realizată de Agenția de Acreditare din Italia ACCREDIA cu suportul Comisiei Europene.

Inițial, evaluarea paritară a ONA MOLDAC a fost planificată pentru luna iunie 2016. Mai târziu, MOLDAC a fost informat de către EA că evaluarea paritară MOLDAC va fi efectuată în luna februarie 2017. Componenta primei echipe de evaluare a fost formată din reprezentanții țărilor după cum urmează:

EA Peer-Evaluation

During the last years MOLDAC has been evaluated by peers, in order to determine the conformity of MOLDAC with the criteria and requirements for the accreditation bodies established by the ISO/IEC 17011 reference standard, Regulation (EC) 765/2008, and in the documents of the European and international organisations for accreditation (EA / ILAC / IAF).

During the process of preparation for this special moment for MOLDAC, the following processes took place:

- January 26-27, 2015 - the pre-peer-evaluation of National Accreditation Center MOLDAC took place. The evaluation was carried out by the evaluation team of the European Accreditation Cooperation;

- April 11-15, 2016 - a simulated evaluation within the Twinning Light project - “Support for the National Accreditation Center MOLDAC”, carried out by the Italian Accreditation Agency ACCREDIA with the support of the European Commission.

Initially, the Peer-Evaluation of MOLDAC was planned for June 2016. Later, MOLDAC was informed by the EA that the peer-evaluations of MOLDAC will be carried out in February 2017. The composition of the first evaluation team was made up of representatives countries as follows:

1.	Marea Britanie (UKAS)	Șeful echipei EA
2.	Franța (COFRAC)	evaluator OCsm (ISO/IEC 17021-1)
3.	Luxemburg (OLAS)	evaluator LÎ (ISO/IEC 17025)
4.	Germania (DAKKS)	evaluator LM – (ISO 15189)
5.	Slovenia (SNAS)	evaluator LE (ISO/IEC 17025) și LVM/OI – (ISO/IEC 17020)
6.	Belgia (BELAC)	evaluator OCpr (ISO/IEC 17065)

În perioada 15 - 25 februarie 2017 a avut loc prima evaluare paritară (la nivel de omologi) a ONA MOLDAC, de către echipa Cooperării Europene pentru Acreditare (EA).

Rezultatele acestei evaluări au fost destul de bune, fiind înregistrate 7 neconformități, 8 îngrijorări și 7 comentarii.

Pentru înlăturarea neconformităților, îngrijorărilor și comentariilor constatate de către echipa de evaluare EA au fost analizate cauzele, stabilite și implementate acțiuni corective, toate fiind realizate în termenii stabiliți.

In the period between 15 - 25 February 2017, the first Peer-evaluation of MOLDAC was held, performed by the European Cooperation for Accreditation (EA) team.

The results of this evaluation were quite good, with 7 non-conformities, 8 concerns and 7 comments.

In order to remove the non-conformities, concerns and comments raised by the EA evaluation team, the causes were analysed, corrective actions established and implemented, all being carried out within the established terms.

Pe parcursul anilor MOLDAC a depus un efort enorm pentru a menține un sistem de management în conformitate cu cerințele standardului de referință ISO/IEC 17011, Regulamentul (CE) 765/2008 și a documentelor organismelor europene și internaționale de acreditare (EA/ILAC/IAF), care a fost confirmat prin evaluarea la nivel de omologii.

MOLDAC a demonstrat competența sa prin recunoașterea regională EA BLA pentru activitățile de încercări, etalonări, analize medicale, inspecții, certificare produse, certificare sisteme de management, prin recunoașterea internațională ILAC-MRA pentru încercări, etalonări, analize medicale și inspecții, precum și prin recunoașterea IAF-MLA pentru certificare produse și sisteme de management.

Pentru a demonstra conformarea continuă în raport cu criteriile stabilite în standardul de referință pentru organismele de acreditare și în scopul menținerii statutului de semnatar EA BLA. MOLDAC, cu suportul Uniunii Europene prin Proiectul QI, a fost supus re-evaluării paretare în perioada 15-23 februarie 2019. Echipa de evaluare, formată din membrii Organismelor de Acreditare din 7 state Europene membre EA, a avut următoarea componență:

Over the years, MOLDAC has made an enormous effort to maintain a management system according to with the requirements of the ISO / IEC 17011 standard, Regulation (EC) 765/2008 and the documents of the European and international organizations for accreditation (EA/ILAC/IAF), which was confirmed through the Peer-evaluation.

MOLDAC has demonstrated its competence through EA BLA regional recognition for testing, calibration, medical analysis, inspection, product certification, management system certification, as well as international recognition of ILAC-MRA for testing, calibration, medical analysis, inspection and IAF-MLA for certification of products and management systems.

In order to demonstrate the continuous compliance with the established criteria in the reference standard for the accreditation bodies and for the purpose of maintaining the status of the EA BLA signatory. MOLDAC, with the support of the European Union through the QI Project, in the period between 15-23 February 2019, underwent a peer re-evaluation. The evaluation team, made up of the members of the Accreditation Bodies from 7 EA member states, as follows:

1.	Marea Britanie (UKAS)	Șeful echipei EA
2.	Portugalia (ILAC)	evaluator OCsm (ISO/IEC 17021-1)
3.	Franța (COFRAC)	evaluator OCpr (ISO/IEC 17065)
4.	Spania (ENAC)	evaluator LE (ISO/IEC 17025)
5.	Danemarca (DANAK)	evaluator LÎ (ISO/IEC 17025)
6.	Turcia (TURKAK)	evaluator OI (ISO/IEC 17020)
7.	Estonia (EAK)	evaluator LM (ISO 15189)

După o luptă aprigă, dar amicală, dintre echipa MOLDAC și echipa EA, Raportul Echipei EA a concluzionat 0 (zero) neconformități referitoare la activitatea sau competența MOLDAC.

After a fierce but friendly fight between the the MOLDAC and EA teams, the EA Team Report concluded 0 (zero) non-conformities regarding the activity or competence of MOLDAC.

Re-evaluarea EA – ZERO neconformități pentru MOLDAC

EA Re-evaluation - ZERO non-conformities for MOLDAC

Procesul de acreditare

The accreditation Process

Care este parcursul în obținerea ACREDITĂRII și cât de dificile îi sunt etapele?

Totul începe de la depunerea solicitării pentru acreditare, însoțit de setul de documente necesare schemei de acreditare. Cel mai complicat este procesul de acreditare inițială. Durează până la 2 ani și în funcție de numărul de domenii de acreditare solicitate, poate implica un număr considerabil de persoane (evaluatori șefi, evaluatori tehnici, experți tehnici în domeniu). Procesul de acreditare include numeroase etape de evaluare, complicate atât pentru MOLDAC cât și pentru echipa solicitantului.

Trebuie examinat tot pachetul de documente prezentat pentru evaluare, desemnată echipa care deține competență pentru domeniul solicitat, efectuarea evaluării nemijlocite cu identificarea neajunsurilor și a propunerilor de soluționare a acestora. Urmează comisia de recomandare a acreditării, care propune decizia de acreditare sau neacreditare, mai apoi Directorul MOLDAC ia decizia și într-un final se eliberează certificatul de acreditare.

What is the process for obtaining ACCREDITATION and how difficult are the stages?

It all starts from the submission of the application for accreditation, accompanied by the set of documents required for the accreditation scheme. The most complicated is the initial accreditation process. It lasts up to 2 years, and depending on the number of accreditation fields requested, it can involve a considerable number of people (lead assessors, technical assessors, technical experts in the field). The accreditation process includes numerous evaluation stages, complicated for both MOLDAC and the applicant's team.

The entire package of submitted documents must be analysed. Then a team is appointed, composed of people which have the necessary competence in the field. They are performing the assessment, identifying all the deficiencies, followed by proposals on solving them. Next is the accreditation recommendation commission, which recommends to the MOLDAC Director the decision on granting or non-granting the accreditation, and of course at the end it is issued to the accreditation certificate.

Certificatul de acreditare este emis pentru un termen de valabilitate de 4 ani, cu condiția menținerii continue a cerințelor și regulilor stabilite.

The accreditation certificate is issued for a 4 years validity term, under condition on ongoing maintenance of established requirements and rules.

Ce primește în plus beneficiarul acreditării recunoscute la nivel european și internațional?

OEC care lucrează în domeniul evaluării conformității și producătorii care au interes de a comercializa produsele naționale peste hotarele țării, sunt obligați să respecte cerințele stabilite de piața comunitară.

Datorită recunoașterii la nivel european și internațional a Organismului de Acreditare din Republica Moldova, se minimizează barierele din calea comerțului, astfel obiectivul internațional "Accreditat o dată - Acceptat Pretutindeni" funcționează.

What else does the beneficiary of accreditation at European and international level receive?

CABs working in the field of conformity assessment, and producers who are interested in marketing national products abroad, are obliged to comply with the requirements established by the Community market.

Due to the European and international recognition of the Accreditation Body of the Republic of Moldova, barriers to trade are minimised, thus the international goal "Accredited Once - Accepted Everywhere" works.

Ce este imperios necesar să cunoască entitățile care vor să obțină o ACREDITARE?

Standardele de referință, Regulile pentru Acreditare, Criteriile Generale pentru Acreditare, Politicile organismului de acreditare, documentele de referință fiecărei scheme de acreditare, cerințele specifice, în cazul când acestea sunt aplicabile, alte documente necesare pentru depunerea solicitării pentru acreditare, care se află la dispoziția fiecărui doritor, pe pagina WEB a MOLDAC.

What is imperative to know for the entities that want to obtain ACCREDITATION?

The reference standards, the Accreditation Rules, the General Accreditation Criteria, the accreditation body policies, the reference documents for each accreditation scheme and specific requirements, if applicable, for other documents required for the submission of and accreditation application, are available on the MOLDAC web-page.

PROCESUL DE ACREDITARE AL ORGANISMELOR DE EVALUARE A CONFORMITĂȚII

THE ACCREDITATION PROCESS OF CONFORMITY ASSESSMENT BODIES

DEPUNEREA SOLICITĂRII ȘI SETULUI DE DOCUMENTE
SUBMITTING THE REQUEST AND THE SET OF DOCUMENTS

ANALIZA RESURSELOR ȘI LUAREA DECIZIEI ASUPRA CERERII
RESOURCE ANALYSIS AND DECISION MAKING ON THE APPLICATION

VIZITA PRELIMINARĂ (LA ACREDITAREA ÎNȚĂLĂ)
THE PRELIMINARY VISIT (UPON INITIAL ACCREDITATION)

Da
Yes

OEC ESTE PREGĂTIT?
IS CAB READY?

Nu
No

ANALIZA DOCUMENTELOR ȘI ÎNREGISTRĂRIILOR
ANALYSIS OF DOCUMENTS AND RECORDS

Da
Yes

DOCUMENTE CONFORME?
COMPLIANT DOCUMENTS?

Nu
No

EVALUAREA LA FAȚA LOCULUI ȘI ANALIZA CONSTATĂRIILOR
ON-SITE EVALUATION AND ANALYSIS OF FINDINGS

Da
Yes

CERINȚE ÎMPLINITE?
REQUIREMENTS FULFILLED?

Nu
No

AVIZUL COMISIEI DE RECOMANDARE A ACREDITĂRII
OPINION OF THE ACCREDITATION RECOMMENDATION COMMISSION

Da
Yes

AVIZ POZITIV?
POSITIVE APPROVAL?

Nu
No

LUAREA DECIZIEI ASUPRA ACREDITĂRII
MAKING THE DECISION ON ACCREDITATION

SUPRAVEGHEREA 1, 2, 3 ȘI REEVALUAREA
SURVEILLANCE 1, 2, 3 AND REASSESSMENT

Accreditarea Organismelor de Evaluare a Conformității (OEC)

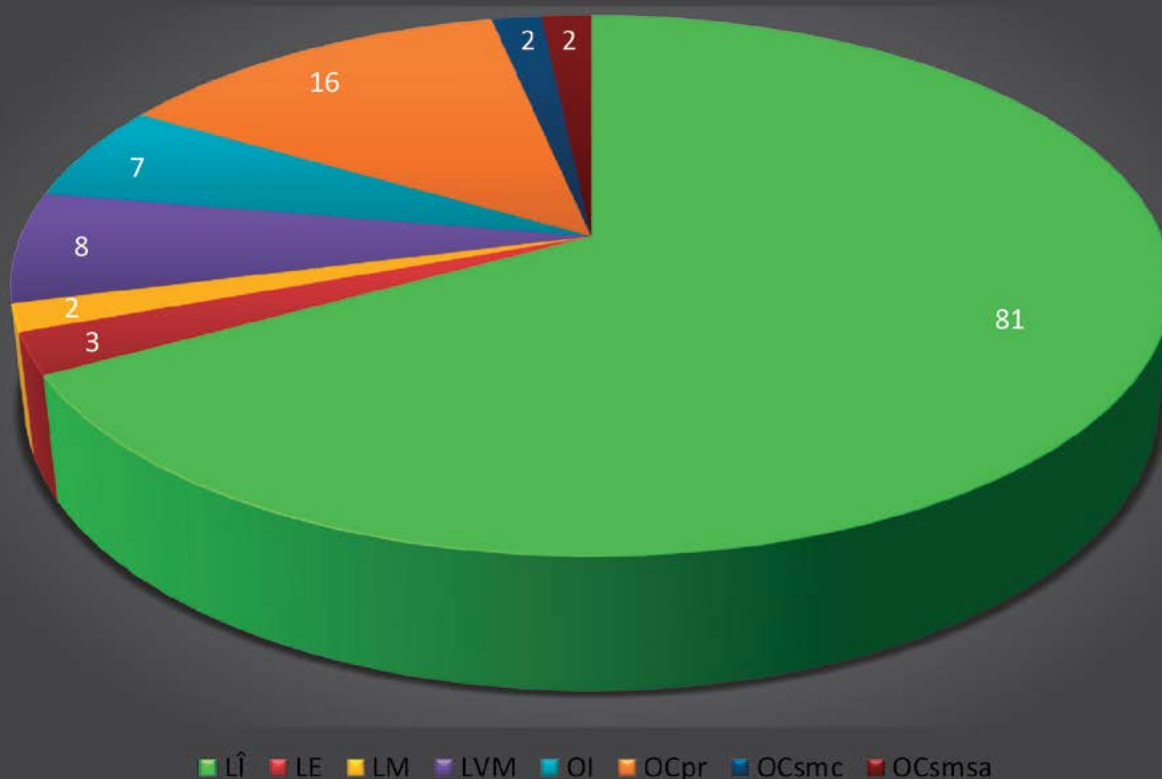
Accreditation of Conformity Assessment Bodies (CABs)

La acreditarea OEC se utilizează standardele internaționale și documentele EA, ILAC, IAF recunoscute la nivel european și internațional.

For accreditation of CABs, are used international standards and EA, ILAC, IAF documents, recognized both at European and international levels.

Reprezentarea grafică a distribuției numărului de OEC acreditate pentru fiecare schemă de acreditare

Graphic representation of the distribution of the number of accredited CABs for each accreditation scheme

MOLDAC a acreditat 123 OEC, dintre care:

- Laboratoare de încercări (conform ISO/CEI 17025) — 81
- Laboratoare de etalonări (conform ISO/CEI 17025) — 3
- Laboratoare medicale (conform ISO 15189) — 2
- Laboratoare de verificări metrologice — 8
- Organisme de inspecție (conform ISO/CEI 17020) — 7
- Organisme de certificare produse (conform ISO/CEI 17065) — 16
- Organisme de certificare sisteme de management al calității (ISO/CEI 17021-1) — 2
- Organisme de certificare sisteme de management siguranța alimentelor (ISO/CEI 17021-1 și ISO/TS 22003) — 2

MOLDAC has accredited 123 CABs, of which:

- Testing laboratories (according to ISO / IEC 17025) — 81
- Calibration laboratories (according to ISO / IEC 17025) — 3
- Medical laboratories (according to ISO 15189) — 2
- Metrological verifications laboratories — 8
- Inspection bodies (according to ISO / IEC 17020) — 7
- Certification bodies for products (according to ISO / IEC 17065) — 16
- Certification bodies for quality management systems (ISO / IEC 17021-1) — 2
- Certification bodies for food safety management systems (ISO / IEC 17021-1 and ISO / TS 22003) — 2

MOLDAC și-a extins competența pentru noi domenii de acreditare, și anume:
MOLDAC has extended its competence for new accreditation fields, namely:

01	Laboratoare de etalonări	Calibration laboratories	ISO/IEC 17025
02	Laboratoare Medicale	Medical Examinations	ISO 15189
03	Organisme de inspecții	Inspection Bodies	ISO/IEC 17020

MOLDAC și-a extins competența pentru noi subdomenii de acreditare, și anume:
MOLDAC has expanded its competence for new accreditation subdomains, namely:

01	Accreditarea laboratoarelor de încercări conform ISO/CEI 17025, pentru:		Accreditation of testing laboratories according to ISO / IEC 17025, for:
	◆ metode de expertiza judiciară clasică: balistică, traseologie, dactiloscopie, examinarea grafoscopică, examinarea tehnică a documentelor, examinarea tehnologiilor informaționale din domeniul criminalisticii; ◆ biologie moleculară, detecția Organismelor Modificate Genetic - produse din soia; ◆ metode electrofizice pentru aparate electromedicale; ◆ comportarea la foc pentru textile.		◆ methods of classical judicial expertise: ballistics, tracheology, dactyloscopy, graphoscopic examination, technical examination of documents, examination of informational technologies in the field of forensics; ◆ molecular biology, detection of genetically modified organisms - soy products; ◆ electrophysical methods for electromedical devices; ◆ flammability of textiles.
02	Accreditarea organismelor de certificare conform ISO/CEI 17065 pentru:		Accreditation of the certification bodies according to ISO / IEC 17065 for:
	◆ certificarea contoarelor de apă, în conformitate cu legislația națională armonizată cu Directiva europeană MID; ◆ certificarea cântarelor cu funcționare neautomată, în conformitate cu legislația națională armonizată cu Directiva europeană.		◆ certification of water meters, according to national legislation harmonised with the European MID Directive; ◆ certification of non-automatic weighing scales, according to national legislation harmonized with the European Directive.
03	Accreditarea organismelor de inspecție conform ISO/CEI 17020 pentru:		Accreditation of inspection bodies according to ISO / IEC 17020 for:
	◆ inspecția/ evaluarea periodică a dispozitivelor medicale.		◆ periodic inspection / evaluation of medical devices.

MOLDAC și-a extins activitatea pentru 5 subdomenii noi, ceea ce demonstrează că acesta are capacitatea de a identifica resurse necesare pentru a satisface cererile solicitanților precum și necesitățile pieții.

MOLDAC has expanded its activity to 5 new sub-domains, which shows that it now has the ability to identify the resources needed to meet applicants' demands as well as market needs.

Suntem la dispoziția Dumneavoastră!

Anticamera MOLDAC

☎ 022 210 316

✉ acreditare@moldac.gov.md

Direcția Acreditare Laboratoare

☎ 022 202 602

☎ 022 222 580

Direcția Acreditare Organisme de Certificare și Inspecție

☎ 022 210 312

Direcția Dezvoltare Acreditare

☎ 022 210 352

Compartimentul Sistem de management

☎ 022 202 604

Contabilitate

☎ 022 210 416

MOLDAC

Centrul Național de Acreditare din Republica Moldova

 str. Vasile Alecsandri 1, Oficiul 205,
MD 2009, mun. Chișinău, Moldova

 acreditare@moldac.gov.md

 +373 22 210 316

 www.ACREDITARE.md

Această publicație a fost produsă cu sprijinul Uniunii Europene.
Conținutul acestei publicații este responsabilitatea
Centrului Național de Acreditare MOLDAC
și nu reflectă în mod necesar poziția oficială a Uniunii Europene.

Această publicație a fost produsă cu sprijinul financiar
al proiectului finanțat de Uniunea Europeană
“Suportul Infrastructurii Calității
în contextul DCFTA în Republica Moldova”

This publication was produced with
the financial support of the European Union project
“Support to Quality Infrastructure Framework
within a DCFTA context in the Republic of Moldova”

This publication was produced with
the financial support of the European Union.
Its contents are the sole responsibility of MOLDAC
and do not necessarily reflect the views of the European Union.